

- постановка завдання;
- ключові слова;
- тематика за кожним із завдань;
- рекомендована література;
- пояснення (рекомендації) щодо виконання завдань;
- оцінювання з диференціацією балів відповідно складності виконаних завдань.

Перелік завдань для самостійної роботи студентів за дисципліною «Страхові послуги» запропонований наступний: есе; критичний огляд наукових публікацій за обраною темою; аналітичний звіт; підготовка кросвордів за розробленими вимогами; розгляд проблемних ситуацій; доповідь на студентській конференції.

Додатковими видами завдань, що стимулюють залучення студентів до творчої, наукової роботи виокремлено такі: конкурси, олімпіади студентських робіт; участь у роботі страхового клубу кафедри, який діє вже кілька років і на засідання якого для дискусій запрошуються провідні фахівці страхових компаній; участь студентів у конференціях (вузівських, міжвузівських).

Отже, самостійна робота студентів містить у собі елементи пошукової, творчої роботи. І тому відповідно організована самостійна робота студентів викладачами кафедри та зацікавленість студентів у якісному виконанні їх, дає їм можливість навчитись та оволодіти вже сьогодні методикою майбутніх наукових досліджень.

*Тинний В. І., старш. викладач,  
Шамхалова Н. А., старш. викладач,  
Голуб Н. М., старш. викладач,  
кафедра іноземних мов*

## **ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ**

Інноваційні зміни, що відбуваються у всіх сферах діяльності суспільства, напряду визначили нові тенденції розвитку освіти та науки, у тому числі і педагогіки — науки соціальної. Нові соціальні та економічні фактори, які стають визначальними для функціонування багатьох галузей економіки, обумовили особливу увагу на побудові педагогічних технологій, у яких наголос зроблений на підготовці фахівців, які володіють досконалими навичками само-

стійного пошуку та отримання необхідної інформації, визначення проблем та шляхів їх раціонального вирішення, а також навичками критичного аналізу отриманих знань та застосування їх для вирішення нових завдань. У системі освіти ключем до розуміння технологічної побудови навчального процесу в сучасній освіті є послідовна орієнтація цього процесу на гарантоване досягнення чітко визначених дидактичних цілей формування фахівця, який володіє вищезазначеними особистісними й інтелектуальними якостями. Слід зауважити, що інноваційним технологіям навчання властиві наступні характеристики: вони задовольняють основним принципам педагогічної технології (попереднє проектування, відтворюваність, цілеутворення, цілісність); завдяки принципово новим методам та засобам навчання, вони вирішують завдання, які раніше в дидактиці не були теоретично чи практично вирішені.

Одним із визначальних завдань технології навчання, як дидактичного процесу, є забезпечення результативності процесу навчання. До умов реалізації цієї вимоги належить дотримання дидактичного принципу стимулювання і мотивації позитивного ставлення студентів до навчання. Дотримання цього принципу обумовлює підхід до навчання, як до процесу прояву активності суб'єкта, яка відповідає мотиву. Такий характер діяльності обумовлений тим, що вона набуває для індивіда особистісного характеру, створює стійкість його інтересу до неї і перетворює зовні задані цілі діяльності у внутрішні потреби особистості. Реалізація такого принципу є однією з головних характеристик сучасних інноваційних технологій навчання. Крім того, важливим фактором для стимулювання навчальної діяльності студентів є оцінювання ними її результатів. Це обумовлено тим, що головним стимулом для саморозвитку окремої людини і цілого колективу є дослідження ними результатів власної праці, діагностування причин своїх успіхів і невдач, самостійне прийняття рішень щодо шляхів власної діяльності, а також самостійна оцінка прогресу в напрямку досягнення результату. Забезпечити високу ефективність навчальної діяльності студенти зможуть тоді, коли будуть здатними інтегрувати об'єктивні і суб'єктивні фактори самовдосконалення з метою формування професійної самостійності, самосвідомості і професійної стійкості.

Варто зазначити, що протягом етапу оцінювання знань, вмінь та навичок, набутих студентами, викладачі можуть використовувати широкий спектр формальних та неформальних засобів для визначення успішності навчання студентів. Завдяки тому, що навчальна інформація подається у трьох видах: теоретичному, аудиторно-практичному, розрахованому на самостійну роботу, вона повинна

забезпечувати кілька видів формального контролю: попередній, поточний, рубіжний і підсумковий. Противагою формального контролю є самоконтроль та взаємоконтроль. З метою забезпечення активного ставлення студентів до навчального процесу вкрай важливим є оцінювання їх власних висновків та зауважень. На нашу думку, доцільно, щоб підсумкове оцінювання включало оцінки як викладача, так і студентів. Вважаємо, що процес оцінювання за схемою «викладач—студент» та «студент—студент» є ефективним на заняттях з використанням таких активних методів навчання, як: презентація, мініконференція, круглий стіл, тренінг та ін.

*Ушеренко С. В.*, канд. екон. наук, доцент  
кафедри фінансів підприємств

## **МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТТЯХ**

Пріоритети сучасного етапу реформування вищої освіти в Україні зумовлені посиленням вимог до практичної компетенції випускників вузів фінансово-економічних спеціальностей з боку підприємців-роботодавців, особливо з урахуванням тенденцій до звуження ринку праці внаслідок фінансово-економічної кризи. Зацікавленість студентів в отриманні належної фахової підготовки, що стимулюється очікуванням гідної оплати праці і ймовірної участі у розподілі прибутків підприємств, зумовлює їх позитивне ставлення і активне сприйняття впровадження в навчальний процес новітніх методів навчання.

Впровадження в освітянський процес сучасних технологій, використання адаптованого до вітчизняних умов зарубіжного досвіду активних методів навчання на практичних і семінарських заняттях сприятиме вирішенню комплексу завдань, а саме: закріпленню набутих студентами на лекціях теоретичних знань, стимулюванню пізнавальної активності, розвитку аналітичного мислення майбутніх фахівців у сфері бізнесу, набуттю практичних навичок, формуванню здатностей швидкого реагування на зміни економічної ситуації.

Реалізація нових підходів до забезпечення рівня і якості професійних знань, активізація особистих зусиль індивіда, його зацікавленості і відповідальності, досягається скороченням кількості